Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 16ης Ιουνίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 805/2004 — Ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις — Άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β′ — Προϋποθέσεις πιστοποιήσεως — Δικαστική απόφαση εκδοθείσα ερήμην — Έννοια "μη αμφισβητούμενη αξίωση" — Δικονομικές ενέργειες ή παραλείψεις διαδίκου που μπορούν να λογιστούν ως "μη αμφισβήτηση της αξιώσεως"»

Στην υπόθεση C-511/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Tribunale di Bologna (πρωτοδικείο της Μπολώνια, Ιταλία) με απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Νοεμβρίου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Pebros Servizi Srl

κατά

Aston Martin Lagonda Ltd,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan (εισηγητή) και M. Βηλαρά, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Pebros Servizi Srl, εκπροσωπούμενη από τον N. Maione, avvocato,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον M. Salvatorelli, avvocato dello Stato,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την J. Kemper,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την F. Moro και τον M. Wilderspin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιανουαρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις (ΕΕ 2004, L 143, σ. 15).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας που κίνησε η Pebros Servizi Srl, εταιρία με έδρα στην Ιταλία, με αντικείμενο την πιστοποίηση ως εκτελεστού τίτλου, κατά την έννοια του κανονισμού 805/2004, δικαστικής αποφάσεως η οποία εκδόθηκε ερήμην σε βάρος της Aston Martin Lagonda Ltd (στο εξής: Aston Martin), εταιρίας με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, και κατέστη αμετάκλητη.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 5, 6, 10, 12, 17 και 20 του κανονισμού 805/2004:

«(5) Η έννοια των “μη αμφισβητούμενων αξιώσεων” θα πρέπει να καλύπτει όλες τις περιπτώσεις όπου, αφού εξακριβωθεί η έλλειψη οποιασδήποτε διαφωνίας από τον οφειλέτη ως προς τον χαρακτήρα ή το μέγεθος της χρηματικής αξίωσης, χορηγείται στον πιστωτή είτε δικαστική απόφαση κατά του οφειλέτη, είτε εκτελεστό έγγραφο που απαιτεί τη ρητή συναίνεση του οφειλέτη και το οποίο μπορεί να είναι δικαστικός συμβιβασμός ή δημόσιο έγγραφο.

(6) Ως απουσία αντιρρήσεων από τον οφειλέτη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β′, νοείται και η περίπτωση κατά την οποία ο διάδικος ερημοδικεί σε ακροαματική διαδικασία ή δεν συμμορφώνεται προς την πρόσκληση του δικαστηρίου να γνωστοποιήσει γραπτώς εάν προτίθεται να υπερασπίσει την υπόθεση.

[...]

(10) Όταν δικαστήριο κράτους μέλους εκδίδει απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξιώσεως ερήμην του οφειλέτη, η κατάργηση των ελέγχων στο κράτος μέλος εκτέλεσης συνδέεται άρρηκτα και εξαρτάται από την ύπαρξη επαρκών εγγυήσεων όσον αφορά την τήρηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης.

[...]

(12) Θα πρέπει να θεσπισθούν ελάχιστοι κανόνες για τη δίκη που οδηγεί στην απόφαση, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο οφειλέτης ενημερώνεται εγκαίρως για την κατ’ αυτού αγωγή, για τις απαιτήσεις ενεργητικής νομιμοποίησης στη δίκη προκειμένου να αντικρούσει την αξίωση καθώς και για τις συνέπειες της ερημοδικίας του, έτσι ώστε να είναι σε θέση να προετοιμάσει έγκαιρα την υπεράσπισή του.

[...]

(17) Τα δικαστήρια που είναι αρμόδια να εξετάζουν αν τηρήθηκαν πλήρως οι ελάχιστοι δικονομικοί κανόνες, θα πρέπει, αν κρίνουν ότι αυτό συμβαίνει, να εκδίδουν τυποποιημένο πιστοποιητικό ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου, που κάνει την εξέταση αυτή και τα αποτελέσματά της ευδιάκριτα.

[...]

(20) Η αίτηση για πιστοποιητικό ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις θα πρέπει να είναι προαιρετική για τον πιστωτή, ο οποίος μπορεί αντί αυτής να επιλέξει το σύστημα αναγνώρισης και εκτέλεσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 44/2001 [του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1),] ή άλλες κοινοτικές πράξεις.»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού 805/2004, που επιγράφεται «Αντικείμενο», ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει, με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων, την ελεύθερη κυκλοφορία των αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημόσιων εγγράφων σε όλα τα κράτη μέλη, χωρίς να πρέπει να ακολουθείται στο κράτος μέλος της εκτέλεσης ενδιάμεση διαδικασία πριν από την αναγνώριση και την εκτέλεση.»

5 Το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Τίτλοι εκτέλεσης οι οποίοι πιστοποιούνται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αποφάσεις, δικαστικούς συμβιβασμούς και δημόσια έγγραφα επί μη αμφισβητούμενων αξιώσεων.

Αξίωση θεωρείται “μη αμφισβητούμενη”, εάν:

α) την έχει αναγνωρίσει ρητά ο οφειλέτης, μέσω αποδοχής της αξίωσης ή μέσω συμβιβασμού που επικυρώθηκε από δικαστήριο ή καταρτίσθηκε ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια διαδικασίας, ή

β) ο οφειλέτης ουδέποτε αντιτάχθηκε προς αυτήν, σύμφωνα με τις σχετικές δικονομικές απαιτήσεις του δικαίου του κράτους μέλους προέλευσης κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου, ή

γ) ο οφειλέτης δεν παρέστη ή δεν εκπροσωπήθηκε στη σχετική με την εν λόγω αξίωση ακροαματική διαδικασία αφού είχε αντιταχθεί αρχικά στην αξίωση κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου, εφόσον η συμπεριφορά αυτή ισοδυναμεί με σιωπηρή αποδοχή της αξίωσης ή των πραγματικών περιστατικών τα οποία επικαλέσθηκε ο πιστωτής σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης, ή

δ) την έχει αναγνωρίσει ρητά ο οφειλέτης σε δημόσιο έγγραφο.»

6 Το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαιτήσεις για την πιστοποίηση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου», προβλέπει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Η απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξιώσεως, η οποία εκδίδεται σε κράτος μέλος, κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται ανά πάσα στιγμή στο δικαστήριο προέλευσης, πιστοποιείται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος, εάν:

α) η απόφαση είναι εκτελεστή στο κράτος μέλος προέλευσης, και

β) δεν αντίκειται προς τους κανόνες περί δικαιοδοσίας που καθορίζονται στα τμήματα 3 και 6 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001, και

γ) οι δικαστικές διαδικασίες στο κράτος μέλος προέλευσης πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ στην περίπτωση μη αμφισβητούμενης αξιώσεως κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία β′ ή γ′ [...]».

7 Το άρθρο 9 του κανονισμού 805/2004, το οποίο τιτλοφορείται «Έκδοση του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Για την έκδοση του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου χρησιμοποιείται το έντυπο υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι.»

8 Το κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού 805/2004, στο οποίο περιλαμβάνονται τα άρθρα 12 έως 19, καθορίζει τους ελάχιστους κανόνες για τις μη αμφισβητούμενες αξιώσεις. Οι κανόνες αυτοί, οι οποίοι αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων άμυνας του οφειλέτη, αφορούν όχι μόνο τους τρόπους επιδόσεως και κοινοποιήσεως του εισαγωγικού δικογράφου ή άλλων εγγράφων, αλλά επίσης το περιεχόμενο του δικογράφου αυτού, δεδομένου ότι ο οφειλέτης πρέπει να είναι ενήμερος για την αξίωση καθώς και για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την αμφισβήτησή της. Το άρθρο 12 του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Πεδίο εφαρμογής των ελάχιστων κανόνων», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξίωσης κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία β′ ή γ′, μπορεί να πιστοποιείται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος μόνον εάν οι διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου στο κράτος μέλος προέλευσης πληρούν τις δικονομικές απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο.»

9 Κατά το άρθρο 27 του κανονισμού 805/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέση με τον κανονισμό (ΕΚ) 44/2001»:

«Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα να επιδιωχθεί αναγνώριση και εκτέλεση απόφασης, δικαστικού συμβιβασμού ή δημόσιου εγγράφου επί μη αμφισβητούμενης αξιώσεως, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 44/2001.»

Το ιταλικό δίκαιο

10 Η ερημοδικία κατά το ιταλικό δίκαιο διέπεται από το βιβλίο ΙΙ, τίτλος Ι, κεφάλαιο VI, του Codice di procedura civile (κώδικας πολιτικής δικονομίας). Το εν λόγω κεφάλαιο VI περιλαμβάνει τα άρθρα 290 έως 294 του κώδικα αυτού.

11 Το άρθρο 291, πρώτο εδάφιο, του κώδικα πολιτικής δικονομίας, το οποίο επιγράφεται «Ερημοδικία του εναγομένου», έχει ως εξής:

«Αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί και το δικαστήριο εντοπίσει ελάττωμα που επιφέρει την ακυρότητα της επιδόσεως της κλήσεως, τάσσει αποκλειστική προθεσμία στον ενάγοντα για την εκ νέου επίδοσή της. Η εκ νέου επίδοση αποκλείει οποιαδήποτε αμφισβήτηση της κλήσεως.»

12 Το άρθρο 293 του εν λόγω κώδικα, με τίτλο «Προσέλευση του διαδίκου που δεν εμφανίστηκε», ορίζει τα εξής:

«Ο διάδικος που δεν εμφανίστηκε δύναται ανά πάσα στιγμή να προσέλθει στη διαδικασία, έως και κατά τη συζήτηση των αιτημάτων.

Η συμμετοχή στη διαδικασία μπορεί να λάβει χώρα μέσω της καταθέσεως προτάσεων, εγγράφου πληρεξουσιότητας και συνημμένων στη γραμματεία του δικαστηρίου, ή με εμφάνιση στο ακροατήριο.

Ο διάδικος που δεν εμφανίστηκε δύναται, εν πάση περιπτώσει, να αμφισβητήσει κατά την πρώτη συζήτηση ή εντός της προθεσμίας που του τάσσει το δικαστήριο τα δικόγραφα που κατατέθηκαν εναντίον του.»

13 Το άρθρο 294, πρώτο εδάφιο, του ίδιου κώδικα, με τίτλο «Άρση του εκπροθέσμου», ορίζει τα εξής:

«Ο διάδικος που δεν εμφανίστηκε μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να του επιτρέψει να διενεργήσει τις διαδικαστικές πράξεις ως προς τις οποίες θα ήταν διαφορετικά εκπρόθεσμος, εφόσον αποδείξει ότι, λόγω της ακυρότητας της κλήσεως ή της επιδόσεώς της, δεν μπόρεσε να λάβει γνώση της δίκης ή ότι κωλυόταν να παραστεί για λόγο που δεν οφείλεται στον ίδιο.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

14 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η Pebros Servizi άσκησε αγωγή ενώπιον του Tribunale di Bologna (πρωτοδικείο της Μπολώνια) κατά διαφόρων εταιριών, μεταξύ των οποίων η Aston Martin.

15 Η δίκη ενώπιον του δικαστηρίου αυτού μεταξύ της Pebros Servizi και της Aston Martin διεξήχθη ερήμην της δεύτερης, μολονότι, κατά την απόφαση περί παραπομπής, η αγωγή κοινοποιήθηκε σε αυτήν νομότυπα και της δόθηκε η δυνατότητα να μετάσχει στην εν λόγω διαδικασία.

16 Με απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, με την οποία περατώθηκε η δίκη, το Tribunale di Bologna (πρωτοδικείο της Μπολώνια) υποχρέωσε την Aston Martin να καταβάλει στην Pebros Servizi το ποσό των 18 000 ευρώ, νομιμοτόκως από της δημοσιεύσεως της αποφάσεως και έως εξοφλήσεως, και την καταδίκασε στη δικαστική δαπάνη η οποία ανερχόταν σε 835 ευρώ και 9 500 ευρώ, αντιστοίχως για τα έξοδα της διαδικασίας και τα έξοδα δικηγόρου, προσαυξημένα με φόρο προστιθέμενης αξίας και λοιπές κοινωνικοασφαλιστικές εισφορές τις οποίες προβλέπει η εσωτερική νομοθεσία.

17 Κατά της αποφάσεως αυτής δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο, με συνέπεια αυτή να καταστεί αμετάκλητη.

18 Στις 14 Οκτωβρίου 2014 η Pebros Servizi υπέβαλε στο Tribunale di Bologna (πρωτοδικείο της Μπολώνια) αίτηση για την πιστοποίηση της ως άνω δικαστικής αποφάσεως ως ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου, κατά την έννοια του κανονισμού 805/2004, προκειμένου να επισπεύσει διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως για την ικανοποίηση της αξιώσεώς της.

19 Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς το αν ο κανονισμός 805/2004 είναι εφαρμοστέος στην υπόθεση της κύριας δίκης, στο μέτρο κατά το οποίο, στην ιταλική έννομη τάξη, η ερημοδικία δεν ισοδυναμεί με αποδοχή από τον εναγόμενο του αιτήματος που έχει διατυπωθεί εναντίον του. Επομένως, τίθεται το ζήτημα κατά πόσον η έκδοση καταψηφιστικής αποφάσεως ερήμην μπορεί να εξομοιωθεί προς καταψηφιστική απόφαση για μη αμφισβητούμενη αξίωση.

20 Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι στην έννοια «μη αμφισβήτηση» μπορούν να δοθούν δύο ερμηνείες. Η πρώτη ερμηνεία, την οποία προτείνει το αιτούν δικαστήριο και η οποία στηρίζεται στο εθνικό δίκαιο, αποκλείει την εφαρμογή του κανονισμού 805/2004, δεδομένου ότι η ερημοδικία κατά το ιταλικό δίκαιο δεν ισοδυναμεί με μη αμφισβήτηση της αξιώσεως. Αντιθέτως, κατά τη δεύτερη ερμηνεία, η έννοια «μη αμφισβήτηση» ορίζεται κατά τρόπο αυτοτελή από το δίκαιο της Ένωσης και καλύπτει επίσης τη μη συμμετοχή στη διαδικασία.

21 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Tribunale di Bologna (πρωτοδικείο της Μπολώνια) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Σε περίπτωση καταψηφιστικής δικαστικής αποφάσεως που εκδόθηκε ερήμην κατά προσώπου, το οποίο πάντως δεν αναγνώρισε ρητώς το επίδικο δικαίωμα,

απόκειται στο εθνικό δίκαιο να καθορίσει αν η δικονομική συμπεριφορά αυτή ισοδυναμεί με μη αμφισβήτηση κατά την έννοια του κανονισμού 805/2004, με ενδεχόμενο αποτέλεσμα να απορριφθεί, κατά το εθνικό δίκαιο, η μη αμφισβητούμενη φύση της αξιώσεως,

ή

η έκδοση ερήμην αποφάσεως συνεπάγεται, ως εκ της φύσεώς της, βάσει του δικαίου της Ένωσης, μη αμφισβήτηση, με αποτέλεσμα να πρέπει να εφαρμοστεί ο προαναφερθείς κανονισμός 805/2004 ανεξαρτήτως της εκτιμήσεως του εθνικού δικαστηρίου;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως και του προδικαστικού ερωτήματος

22 Η Ιταλική Κυβέρνηση αμφισβητεί το παραδεκτό τόσο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως όσο και του προδικαστικού ερωτήματος.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

23 Κατά την Ιταλική Κυβέρνηση, στην υπόθεση της κύριας δίκης, το Tribunale di Bologna (πρωτοδικείο της Μπολώνια) δεν ενεργεί με την ιδιότητά του ως «δικαστήριο», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, στο μέτρο κατά το οποίο η διαδικασία που διεξάγεται ενώπιόν του, όταν αυτό καλείται να αποφανθεί επί αιτήσεως πιστοποιήσεως ορισμένης δικαστικής αποφάσεως ως ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου, δεν ανταποκρίνεται στα κριτήρια εκείνα που καθιστούν δυνατό τον χαρακτηρισμό της εν λόγω διαδικασίας ως ασκήσεως δικαιοδοτικού έργου, η διαδικασία δε αυτή πρέπει μάλλον να εξομοιωθεί προς αμιγώς διοικητική διαδικασία ή διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας.

24 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, μολονότι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ δεν εξαρτά την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο από τον κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρα της διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας το εθνικό δικαστήριο διατυπώνει προδικαστικό ερώτημα, εντούτοις τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να υποβάλουν τέτοια αίτηση στο Δικαστήριο μόνον εφόσον εκκρεμεί ενώπιόν τους ένδικη διαφορά και εφόσον καλούνται να αποφανθούν στο πλαίσιο διαδικασίας που πρόκειται να καταλήξει στην έκδοση δικαστικής αποφάσεως (απόφαση της 25ης Ιουνίου 2009, Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψεις 33 και 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

25 Στην ανωτέρω περίπτωση εμπίπτει και η διαδικασία κατόπιν της οποίας ορισμένη δικαστική απόφαση πιστοποιείται ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος. Το Δικαστήριο έχει συναφώς διευκρινίσει ότι η εν λόγω διαδικασία επιτάσσει τον δικαστικό έλεγχο των προβλεπόμενων από τον κανονισμό 805/2004 προϋποθέσεων, προκειμένου για την εκτίμηση της τηρήσεως των ελάχιστων κανόνων που αποσκοπούν στη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας του οφειλέτη (απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Imtech Marine Belgium, C-300/14, EU:C:2015:825, σκέψεις 46 και 47).

26 Ειδικότερα, ο κανονισμός αυτός επιβάλλει στο όργανο το οποίο πιστοποιεί ορισμένη δικαστική απόφαση ως ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο την υποχρέωση να προβεί σε επαλήθευση των στοιχείων που απαριθμούνται στο έντυπο υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού

805/2004. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 29 των προτάσεών του, ο έλεγχος της νομότυπης διεξαγωγής της ένδικης διαδικασίας κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η απόφαση που αποτελεί αντικείμενο πιστοποιήσεως, τον οποίο διενεργεί το δικαιοδοτικό όργανο στο στάδιο της πιστοποιήσεως αυτής, δεν έχει διαφορετική φύση από τις δικαιοδοτικού χαρακτήρα επαληθεύσεις στις οποίες πρέπει να προβαίνει το όργανο αυτό πριν την έκδοση δικαστικών αποφάσεων σε άλλες υποθέσεις. Επιπλέον, ο προαναφερθείς κανονισμός, στο άρθρο 6, επιβάλλει στο ως άνω δικαιοδοτικό όργανο, πέραν του ελέγχου της νομότυπης διεξαγωγής της προηγούμενης ένδικης διαδικασίας και της τηρήσεως των κανόνων περί διεθνούς δικαιοδοσίας, μεταξύ άλλων την υποχρέωση να ελέγχει αν η εκδοθείσα απόφαση είναι εκτελεστή και ποια είναι η φύση της αξιώσεως.

27 Εξάλλου, μολονότι η διαδικασία πιστοποιήσεως διεξάγεται αφότου η ένδικη διαφορά επιλυθεί με τη δικαστική απόφαση με την οποία περατώνεται η δίκη, γεγονός παραμένει ότι, ελλείψει πιστοποιήσεως, η εν λόγω απόφαση, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 32 των προτάσεών του, δεν διαθέτει ακόμη τα χαρακτηριστικά εκείνα που θα της επέτρεπαν να κυκλοφορήσει ελεύθερα στον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο.

28 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι η φράση «για την έκδοση της δικής του απόφασης» κατά το άρθρο 267, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, μολονότι αφορά το σύνολο της διαδικασίας η οποία καταλήγει στην έκδοση αποφάσεως από το αιτούν δικαστήριο, εντούτοις πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο, αφενός, να κρίνονται απαράδεκτα πλήθος διαδικαστικών ζητημάτων και, επομένως, να μη μπορούν να εξεταστούν από το Δικαστήριο καθώς και, αφετέρου, να στερείται το Δικαστήριο της δυνατότητας να αποφανθεί επί της ερμηνείας του συνόλου των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης τις οποίες υποχρεούται να εφαρμόσει το αιτούν δικαστήριο (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 17ης Φεβρουαρίου 2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, σκέψεις 41 και 42, καθώς και της 11ης Ιουνίου 2015, Fahnenbrock κ.λπ., C-226/13, C-245/13, C-247/13 και C-578/13, EU:C:2015:383, σκέψη 30).

29 Επομένως, η διαδικασία πιστοποιήσεως δικαστικής αποφάσεως ως ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου αποτελεί, με βάση τη λειτουργία την οποία επιτελεί, όχι διαδικασία που διαχωρίζεται από την προηγηθείσα ένδικη διαδικασία, αλλά το καταληκτικό στάδιό της, το οποίο είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτή θα αναπτύξει πλήρως τα αποτελέσματά της, παρέχοντας στον δανειστή τη δυνατότητα να επιτύχει την ικανοποίηση της αξιώσεώς του.

30 Κατόπιν των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι η πιστοποίηση δικαστικής αποφάσεως ως ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου αποτελεί πράξη δικαιοδοτικής φύσεως, στο πλαίσιο εκδόσεως της οποίας το εθνικό δικαστήριο δύναται να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα. Επομένως, η υποβληθείσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του παραδεκτού του προδικαστικού ερωτήματος

31 Η Ιταλική Κυβέρνηση προτείνει ένσταση απαραδέκτου κατά του προδικαστικού ερωτήματος, υποστηρίζοντας ότι, ελλείψει υποχρεωτικής εφαρμογής του κανονισμού 805/2004 στη διαφορά της κύριας δίκης, το ερώτημα αυτό είναι αλυσιτελές. Ειδικότερα, κατά την κυβέρνηση αυτή, η εφαρμογή, στην εν λόγω υπόθεση, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1), καθιστά δυνατή την παράκαμψη του ζητήματος που εγείρει ο ορισμός της έννοιας «μη αμφισβητούμενη αξίωση», όπως τίθεται στην εν λόγω υπόθεση, δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός δεν περιλαμβάνει αναφορά σε εθνικούς δικονομικούς κανόνες.

32 Αρκεί συναφώς να υπομνησθεί ότι, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, λαμβανομένου υπόψη ότι τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή, το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να αποφανθεί επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

που έχει υποβάλει εθνικό δικαστήριο μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή επίσης όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 11ης Ιουνίου 2015, Fahnenbrock κ.λπ., C-226/13, C-245/13, C-247/13 και C-578/13, EU:C:2015:383, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Εν προκειμένω, η Pebros Servizi ζήτησε, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 805/2004, την πιστοποίηση δικαστικής αποφάσεως ως ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου. Επομένως, το δικαστήριο που επιλήφθηκε της αιτήσεως αυτής πρέπει να ελέγξει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός. Ανεξαρτήτως του ότι ο κανονισμός 1215/2012 δεν τυγχάνει εφαρμογής ratione temporis στην υπόθεση της κύριας δίκης, της οποίας τα πραγματικά περιστατικά είναι προγενέστερα της ημερομηνίας από την οποία ο κανονισμός αυτός άρχισε να εφαρμόζεται, η δυνατότητα που, κατά την Ιταλική Κυβέρνηση, διαθέτει η Pebros Servizi, σε περίπτωση απορρίψεως της ως άνω αιτήσεως, να κινήσει τη διαδικασία εκτελέσεως που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός ή να επιλέξει απευθείας τη διαδικασία αυτή είναι άνευ σημασίας για τη λυσιτέλεια του υποβληθέντος ερωτήματος.

34 Επομένως, το προδικαστικό ερώτημα είναι παραδεκτό.

Επί της ουσίας

35 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, σε περίπτωση εκδόσεως αποφάσεως ερήμην, μια αξίωση λογίζεται ως «μη αμφισβητούμενη», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 805/2004, πρέπει να καθορίζονται από το δίκαιο του επιληφθέντος δικαστηρίου ή κατά τρόπο αυτοτελή, δυνάμει και μόνον του εν λόγω κανονισμού.

36 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τις απαιτήσεις τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας συνάγεται ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχουν ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου τους πρέπει κατά κανόνα να ερμηνεύονται αυτοτελώς και ομοιόμορφα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με βάση το πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται και τον σκοπό της επίμαχης ρυθμίσεως (απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

37 Διαπιστώνεται συναφώς ότι ο κανονισμός 805/2004 δεν ορίζει την έννοια «μη αμφισβητούμενη αξίωση» μέσω παραπομπής στο δίκαιο των κρατών μελών. Αντιθέτως, από το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 5 αυτού, προκύπτει ότι η εν λόγω έννοια αυτή αποτελεί αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης. Η αναφορά που κάνει το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχεία β′ και γ′, του ίδιου κανονισμού στο δίκαιο των κρατών μελών δεν αφορά τα συστατικά στοιχεία της προαναφερθείσας έννοιας, αλλά ειδικές πτυχές της εφαρμογής της.

38 Κατά την αιτιολογική σκέψη 5 του εν λόγω κανονισμού, η έννοια των «μη αμφισβητούμενων αξιώσεων» πρέπει να καλύπτει όλες τις περιπτώσεις στις οποίες, αφού εξακριβωθεί η έλλειψη οποιασδήποτε διαφωνίας από τον οφειλέτη ως προς τον χαρακτήρα ή το ύψος ορισμένης χρηματικής αξιώσεως, ο δανειστής επιτυγχάνει, μεταξύ άλλων, την έκδοση δικαστικής αποφάσεως σε βάρος του οφειλέτη.

39 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η Aston Martin, ως οφειλέτης που είχε τη δέουσα ενημέρωση και ήταν σε θέση να μετάσχει στην ένδικη διαδικασία, δεν προέβη σε καμία ενέργεια καθ' όλη τη διάρκειά της και δεν μετείχε, σε κανένα χρονικό σημείο, σε αυτή. Για αυτόν τον

λόγο, εκδόθηκε σε βάρος της απόφαση ερήμην. Επομένως, η περίπτωση της εταιρίας αυτής εμπίπτει στη ρύθμιση του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β′, του κανονισμού 805/2004, κατά το οποίο η αξίωση λογίζεται ως μη αμφισβητούμενη, αν «ο οφειλέτης ουδέποτε αντιτάχθηκε προς αυτήν σύμφωνα με τις σχετικές δικονομικές απαιτήσεις του δικαίου του κράτους μέλους προέλευσης κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου».

40 Η αιτιολογική σκέψη 6 του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζει συναφώς ότι ως απουσία αντιρρήσεων από τον οφειλέτη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού νοείται και η περίπτωση κατά την οποία ο διάδικος ερημοδικεί σε ακροαματική διαδικασία ή δεν συμμορφώνεται προς την πρόσκληση του δικαστηρίου να γνωστοποιήσει εγγράφως αν προτίθεται να αμυνθεί στη δίκη.

41 Κατά συνέπεια, η αξίωση μπορεί να λογιστεί ως «μη αμφισβητούμενη», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β′, του κανονισμού 805/2004, αν ο οφειλέτης δεν προβαίνει σε καμία ενέργεια για να αντιταχθεί στην αξίωση αυτή, μη ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση του δικαστηρίου να γνωστοποιήσει εγγράφως αν προτίθεται να αμυνθεί στη δίκη ή μη εμφανιζόμενος στη συζήτηση.

42 Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι ο κανόνας του ιταλικού δικαίου κατά τον οποίο η έκδοση καταψηφιστικής αποφάσεως ερήμην δεν ισοδυναμεί με έκδοση καταψηφιστικής αποφάσεως για μη αμφισβητούμενη αξίωση στερείται σημασίας για την απάντηση που πρέπει να δοθεί στο ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο. Η ρητή παραπομπή στους δικονομικούς κανόνες του οικείου κράτους μέλους, την οποία περιλαμβάνει το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β′, του κανονισμού 805/2004, αφορά όχι τις έννομες συνέπειες της μη συμμετοχής του οφειλέτη στην ένδικη διαδικασία, για τις οποίες ο εν λόγω κανονισμός περιλαμβάνει αυτοτελείς ρυθμίσεις, αλλ' αποκλειστικώς τα δικονομικά μέσα με τα οποία ο οφειλέτης μπορεί να αντιταχθεί αποτελεσματικά στην αξίωση.

43 Πράγματι, επισημαίνεται ότι ο κανονισμός 805/2004 καθορίζει μόνο τους ελάχιστους δικονομικούς κανόνες που είναι αναγκαίοι για τη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας του μη εμφανιζόμενου οφειλέτη, χωρίς πάντως να ρυθμίζει όλες τις πτυχές της αμφισβητήσεως της αξιώσεως, όπως για παράδειγμα τον τύπο της πράξεως με την οποία προβάλλεται η αμφισβήτηση, τα όργανα που εμπλέκονται στη διαδικασία της αμφισβητήσεως ή τις εφαρμοστέες προθεσμίες. Κατά συνέπεια, σε κάθε κράτος μέλος, ο οφειλέτης πρέπει να προβάλει την αμφισβήτηση σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της πολιτικής δικονομίας.

44 Εξάλλου, όσον αφορά τους ελάχιστους δικονομικούς κανόνες που καθιερώνει το κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού αυτού και οι οποίοι μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, οι κανόνες αυτοί, των οποίων η τήρηση είναι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του εν λόγω κανονισμού, αναγκαία προκειμένου να μπορεί δικαστική απόφαση που έχει εκδοθεί σε κράτος μέλος επί μη αμφισβητούμενης αξιώσεως να πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος, έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 του ίδιου κανονισμού, να διασφαλίσουν ότι ο οφειλέτης θα έχει έγκαιρη ενημέρωση, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να προετοιμάσει την άμυνά του, αφενός, όσον αφορά την αγωγή που έχει ασκηθεί εναντίον του και τις προϋποθέσεις ενεργού συμμετοχής του στη δίκη με σκοπό την αντίκρουση της προβαλλόμενης αξιώσεως και, αφετέρου, όσον αφορά τις συνέπειες της μη συμμετοχής του στη δίκη. Στην ειδική περίπτωση της ερημοδικίας, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β′, του κανονισμού 805/2004, οι ως άνω ελάχιστοι δικονομικοί κανόνες αποσκοπούν στη διασφάλιση επαρκών εγγυήσεων σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας.

45 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, σε περίπτωση εκδόσεως αποφάσεως ερήμην, μια αξίωση λογίζεται ως «μη αμφισβητούμενη», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 805/2004, πρέπει να καθορίζονται κατά τρόπο αυτοτελή, δυνάμει και μόνον του εν λόγω κανονισμού.

Επί των δικαστικών εξόδων

46 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, σε περίπτωση εκδόσεως αποφάσεως ερήμην, μια αξίωση λογίζεται ως «μη αμφισβητούμενη», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, πρέπει να καθορίζονται κατά τρόπο αυτοτελή, δυνάμει και μόνον του εν λόγω κανονισμού.

(υπογραφές)